

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:	Előfizetési árak:	Kiadóhivatal:
Vármegye-utca 986. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.	Egész évre 4 frt. — Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. — Egyes szám . . . 3 kr. MEGJELEN HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.	Belicey-utca 11. szám, (saját ház), hova az előfizetés pénzek intézendők. — Hirdetéseket jutányos áron elfogad BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

A kisipar helyzete.

D.) Nem rég ért véget Bécsben egy hosszantartott enquet, melyben a kisiparosok helyzete s annak javítása fölött folyt eszmecsere. Nem volt érdemes sem akkor s nem érdemes most sem bővebben foglalkozni ezzel az enquettel, mert annak kizárólag antikapitalista tendenciója, melyet a Bécsben nagygyá fejlett antiszemitizmus folyton éleszt, eleve kizárja az enquetet termékenységét. Meddő marad biz az, ha százszor is elmondják az illetők az ő dörgedelmes frázisaikat, melyek csak azt bizonyítják, hogy a kisipar kérdéséhez is csak annyit értenek, mint a magas politikához.

Magyarországon azok a tendenciák s az a félszeg felfogás, mely a kisipar helyzetének megbirálásánál Ausztriában lábrakopott, nem számíthat hiyökre. Nálunk sokkal józanabban, a valóság tisztább látásával itélik meg az érdekelt körök e kérdést.

A közgazdasági átalakulás egész sulya nehezedik a kis iparra, melynek mult évi viszonyait terhesebbé tette a mezőgazdasági helyzet állapota. Az aratás eredményétől különösen függ a kisipar helyzete, kivált a községekben, melyek lakossága elsőrendű fogyasztója a helyi kisiparnak.

Az átalakulás természetszerű következmé-

nyei a kis ipart annál érzékenyebben érintik, — mivel fenntartását előmozdító intézmények, miket a társulás, az olcsó hitel nyújt, nem vétetnek igénybe illetve nem állanak rendelkezésre.

Nemcsak a közönség, hanem a mi nézeünk szerint még nagyobb baj, hogy az iparosok is azon gondolatkörben élnek, hogy a kisipar pusztulóban van, hogy azt a gyáripar növekvő volta mellett aligha lehet megmenteni. Azon tudatlan él a kisiparos, hogy élete csak ideig óráig tart s szét kell lassan lassan morzsolódnia, mint a szél s esőverte sziklának.

Ez a szellem, mely kétségtelenül uralja a társadalmat, nagy akadály a fejlődésnek, mert bénítja az akaraterőt, a törekvést, az étetkedvet mely tulajdonok nélkül pedig kárba vész minden azon elismerésre méltó igyekezet, mely kormányhatóságok, intézmények s a társadalom részéről az iparok helyzetének javítására üdvösen nyilvánul.

E bénító s gátló közszellem megváltoztatása a kisipar érdekében okvetlenül szükséges. Mert minő önbizalom lehetséges ott, hol az a meggyőződés, hogy a banyatlást útjában nem a szakképzettség, sem az összetartás fel nem tartóztathatja. Hol a küzdők nem a győzelem, hanem a biztos halál csüggesztő gondolatával vannak nagyon, de nagyon telítve.

Ez a szellem paralizálja a felülről jövő hasznos intézkedéseket és intencziókat, ez a szel-

lem borítja a bizalmatlanságot az illetékes tényezők hazafias munkájára. Ennek a szellemnek következménye a minden újítástól, új létesítményektől való idegenkedés.

Az iparosok közszelleme volna a megváltoztatandó. Kétségtelenül könnyebb a ténytet konstatálni mint a baj okait elbáritani. Évek nehéz fárasztó munkáját kívánja ez meg, — melyben egyesülni kell a társadalom minden rétegének, de első sorban éppen azoknak, kiket az iparos osztály vezetőjéül tart s bizalommal fogad, — Ezeknek kell őket a létért való komoly harcban az eredmény tudatával ellentállásra serkenteni, a fejlődés útjára terelni.

A míg a csüggeteg lemondás helyét a bizalom nem tölti be, addig azt hisszük, azon munkát melyet a kisipar érdekében folytatunk, siker nem kísérheti.

Kétségtelen, hogy a társadalom más rétegeiben is megcsappant az önbizalom s a nehezebb sorsalapítás, tehetség képesség és kipróbáló munkájától fáznak. Tapasztalhatjuk e sajnos tünetet a társadalom majd minden rétegében. Általában a pesszimizmus szelleme pusztítja nálunk a kitartást, az igyekezetet.

Nemcsak az iparos, de más foglalkozási körben is visszariadtak az élet küzdelmeitől, — melyeket — kétségtelenül igaz — jobban érezzük mi, az átalakulás korszakának egyénci, kik nem kapták tradícióul azon erős kitartást, mely min-

A SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCAJA

Erzsike nyilatkozik.

I.

Méltóztassék elképzelni egy 16 esztendőös szöszeke babát, mosolygó kék szemekkel, lencsöke hajjal, a melyet a papa kívánságára minden hunczutka nélkül köteles egészen simára fésülten s hosszú két vas-kocsban leeresztve viselni ahogy ez magyar lányoknak illik. Azután méltóztassék elképzelni egy egészséges, üde arcot csattandóan piros ajkakkal, a melyek mögöl állandóan kinevet két, csillogóan fehér fogsor.

Végül tessék még elképzelni: két kerek vállat leányosan hajlékony természet s mindezekhez friss, akaratos, gyorsan hevülő kedélyt: s ha ezt mind méltóztatott elképzelni, — akkor előttünk áll ő.

Ez Erzsi, a kis Erzsi.

Valamit még kifeleltem, hogy a kis Erzsi, a valóságos Örszike legyen: azt a három-négy parány, himlőhelyet s bal halántékán, a melyeket művészileg el lehetne rejteni, ha a papa olyan konokul nem ragaszkodnék a magyaros, sima fésülködés módzatjához.

Örszikének a papuska eme konoksága sok keservesen megsíratot percekett okozott. De nem lehetett

rajta segíteni. A papus katona huszárnagy s azt mondja:

— A mi ordré, az ordré.

Van az Örszikének egy barátnője: Aranka, a ki egy félfővel nagyobb ám azért egy félesztendővel fiatalabb nál..

Ezt a magasabb voltát Aranka szokta fölhasználni, hogy igen élesen érezhető fenhatósággal tekint Örszire s nem mulaszt el egyetlen kedvező alkalmat sem arra, hogy imigyen nyilatkozzék:

— Meg vagyok győződve, hogy fölvennéd a ruhám, ha az nekod sleppelne. Te még olyan kis csirke vagy.

Örszikét, más néven Pöszi, valójában sértette az ilyen nyilatkozat. Akkor meg pláne fölháborodott az egész valója, a mikor Aranka így fordult hozzá:

— Te Pöszi, kis Pö.zi, tudod, mi az ujság? Az idén engem már elvisz a mama a Katalin-bábra, a mely alkalommal új fronfronkat kapok. Gondolom, kitűnően fogok mulatni. Téged még nem látnak meg a gavallérok.

Arankának most már csak a külső valóját kell röviden elmagyarázni.

Fekete szemü, fekete haju, könnyed, sugar leány kissé halvány arccal, imposztor módra szaladozó gödröcskékkel a vékony metszésű ajkai mögött.

Annyira fiatal, hogy legutóbb e kérdés fölött tüprengett el egy hosszú délután: voltaképp miért is nem lehet egyszerre zongorálni és keringözni sechsschrittbe?

E kérdést gyakorlati uton is megakartá oldani, de nem sikerült, amin módfölött felbosszankodott s

elhatározta, hogy megtanul fütülni s úgy keringöz-teti meg az apuskája nagy esőernyőét.

II.

Képzeltetni, hogy Örszi és Aranka közt élénk vetélkedés fejlődött ki minden téren.

És bizony sok mindenre emlékeztették egymást a mire egyikük sem volt kíváncsi, csupán arról az egyről hallgattak mélységesen, hogy a mult esztendő júniusában még néhány hadnagy ur jelen volt torna-vízságjukon is.

Ennek elhallgatására esküt tettek.

Első szerelmük boldogságára fogadkoztak. És ilyenkor mindig eszükbe jutott a hitoktató ur, az ő süri szemöldelével és nagyon-nagyon gömbölyü formájával.

Pöszi egy izben elfakadt sirva a sétányom s a mamácska kövér karjára borult.

Nagy elbusulásának az volt az oka, hogy Aranka két fiatal emberrel, két jogászszal, a kik közül az egyiknek már lovagias ügye is volt s a télen második díjat nyert a mű-korsolyázó versenyben jelent meg.

Olyan szép sárgavirágos kalap volt a fején s oly kedves, legújabb divata zefir ruha rajta, hogy azt nem lehetett sirás nélkül megnézni ugyanakkor, a midőn Örszike még a tavalyi bé-bé-kalapját viselte kék se-lyemmel kibélelve a széles fölhajló peremén és kék se-lyemmel átkötve az álla alatt.

(Vége, köy.)

den pályán szükséges. E korszak egyénei tradíciótul csak azt örökölték, hogy a megélhetés könnyebb volt, mint napjainkban. Csak azt tudja a kis iparos is, hogy iparága a korábbi időben vagyont jólétet biztosított, a mit korunkban csak küzdelem, a konjunkturák kedvező alakulata mellett érhet el. Hagyományokból tudja, hogy a vásárok jók voltak, azoknak látogatása eredményes volt a kisiparra nézve.

S nem számolva a fejlődés törvényszerű hatásaival, a megváltozott viszonyok dacára is ugyanazon módon, eszközök s képzettség mellett remél sikert. S mivel ez nem mindig s nem oly gyorsasággal következik be, mint reméli, megcsappan önbizalma s állapota okait nem nem kutatva, hatását oly külsőségnek tulajdonítja, melyekkel az összefüggés nem belső, csak lát-szólagos.

A fejlődés fokozatosságának megvannak saját követelményei, A művelődéssel új találmányok új eszközök kerülnek használatba, az összes életviszonyok szinte szemmel láthatólag változnak meg, s szemeink előtt folyik le olyan processus, mely elsodorja a gyengébbek, azt, ki a szükséges külső és belső eszközökkel nem áll ki s nem folytatja a létért való komoly küzdelmet.

A társadalom minden rétegének bele kell törödni a kor átalakító lényegébe. Meg kell szokni azt, hogy a fejlődés törvényei mást mást kívánnak korszakonként. Hogy a mi helyes és célra vezető volt tegnap, teljesen helyten és céltalan lehet ma. Hogy elvégre is bármiként rajongjunk a boldog gyermekkor aranyos derejü után, az soha többé vissza nem tér s akarunktól függetlenül halad el felettünk az idő.

S midőn az egész társadalom panaszszal s félelemmel van telve a jelen bajai s a jövő kiszámíthatatlan esélyei miatt, nem csodálkozunk, ha éppen a kisiparos — kit az átalakulás legsúlyosabban érint — lesz csüggeteg s bizalmatlan.

A jelen társadalomnak jutott ki osztályrészesül, hogy hazánk közgazdasági átalakulásának nehéz korszakát átélje. Éppen most nem lehet s nem szabad bizalmatlannak, s csüggetegnek lenni midőn a magyar faj fentartó képességének legintenzívebben kell nyilvánulni, az új évezred küszöbén.

Bele kell törödnünk abba, hogy a boldogulás a munka utjai sokban igen sokban megváltoztak s számunkra új járatlan ösvények jelöltettek ki, melyen előre kell törnünk.

Erre vezetni a kis iparost a kor legnagyobb feladata melynek egészséges megoldásától nemcsak az iparos osztály fenntartásának nagy kérdése de társadalmunk összhangzatos emelkedése függ.

A kis ipar egyénivel meg kell értetnünk, hogy léte nem a régi eszközök alkalmazásától függ, hogy a jövő harcát nem az idejét mult, elavult, hanem a kor kíván'ta fegyverekkel lehet elérni. Hogy az anyagi küzdelmekben a jövőt, a divatját léelte mult elvei s eszközei alapján teremteni nem lehet. Alkalmazkodnunk kell a kor igényeihez, hozzá simulni a követelményekhez, a viszonyokhoz, ha elmaradni nem akarunk, mert az elmaradás anyagiakban a pusztulással egyértelmű.

Előfizetési felhívás.

A „Szarvas és Vidéke“ legközelebb az V. évfolyam, III. negyedébe lép.

Midőn tehát előfizetési felhívásunkat közrebocsátjuk legyen szabad remélnünk hogy a város

és vidék közönsége feladatunk teljesítésében önálló és független lapunk szerkesztőségét a jövőben is támogatni kész leend.

Ezuttal lapunkra új előfizetést nyitunk s felkérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e negyedben lejár, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fenmaradás ne történjék.

KIADÓHIVATALA.

A „SZARVAS és VIDÉKE“ előfizetési ára:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

A kiadóhivatal.

Azon t. előfizetőinket pedig, kik előfizetési pénzzel hátralékban vannak, hátralékaik beküldésére s előfizetéseik szives megújítására kérjük. és

Tisztelettel:

A „SZARVASVIDÉKE“

Mi újság?

— **Városi képréselet.** Junius hó 22. délután. A múlt péntek-délutáni közgyűlés csak gyéren látogatott volt, mely körülmény miatt az 1886 évi 22. t. c. 110 s a érzelmében a község megterhelhetőségével járó tárgyak, melyek már eselőtt 30 nappal a jelen gyűlésre voltak kiüzve, — a képviselők számának kevés volta miatt — ismét újabb 30 napra tartandó közgyűlésre lettek regeálva. Ilyen főtárgyak! Kossuth szobrának felállítása, — a regale perek viteleért a megyei tisztii főügyész honorálása, — a körös bolt medrének halastóvá leendő alakítása, — a községi kenderáztató helynek áthelyezése stb. stb. Meglátzik hogy községünk földművelői nagyközség, és az előrehaladt időszakban a földművelői osztály a már megkezdődött aratással lévén elfoglalva; a tanácskozási termektől elvonatik.

Egy főtárgy, tudni illik a „tuzok“ utca köveztetése anyyiban nyert elintéztést, a mennyiben a t. megye felkéréstni határozottatott, hogy ugyanó minta kövezeti ványjog-szedésére jogosított testület, ugy ezen, valamint a „nagy-femető“ utcát is — köburkolattal ellátni sziveskedjék, s a már meglevő kövezeti vámot, aránylagos kárpótlással felemelje.

A többi elintéztett tárgyak a község belügyeit érintvén, nem voltak szorosán közérdekek, mindazáltal azoknak közlésére rátérünk, mint oly faktorokra, a melyek a város haladására befolyással vannak.

— **Ötven évi jubileum.** Folyó Junius hó 12-ik napján ülte meg Szarvason id. Kollár Lajos helybeli ügyvéd az 1844 évben Pozsonyban nyert ügyvédi diplomájának ötvenedik évforduló ünnepélyét csendes és bizalmas családi körben. Sajnáljuk azt, hogy lapunk melynek ő legkiválóbb és legbuzgóbb munkatársa erről előbb tudomás nem szerezhetett s ezen ritkaság számba menő eseményről csak legutóbb szerzhettünk tudomást. A jubeláló ügyvéd ur jelenleg 73 éves s ez egy nagy és tiszteletreméltó kor, még ha kizárólagosan, a család szűk körétai között telt is el. Mennyivel több jogot szerrez ahhoz, hogy meghajoljunk tisztelettel előtte, ha ez az élet a közérdekeknek *önellen* szolgálata volt! Id. Kollár Lajos ügyvéd-úr volt 1848-ban honvédtiszt, később országgyűlési képviselő ilyen életre tekinthetett vissza a jubileum napján. Ki hiúné a mindig ruganyos szeretetre méltó és vidáman szellemes és innepeltről, hogy majdnem háromnegyed századot lordoz vállán. A mindenható Isten tartsa is őt meg nekünk még minél tovább ilyen példaképnek, Annnyival öszintébben kívánjuk ezt, mert nemcsak az élni tudás nehéz, sok filozófiát megkövetelő mesterségének egyik kedves és szerett alakja Id. Kollár Lajos ur, hanem fényes követő reméltó mintakép; az igazi gentlemannek, ugy a köz-mint a magánéletben, ugy az érzés nemességében, mint a gondolkodás korrek ségében, mintaképe a hazafinak aki békében munkával, harcban a kard vitézi forgatással szolgálja hazáját. Közönségünk ismeri őt, őt ismerni ismerni, egyszersmind szeretni és tisztelni pedig egy fogalom

Műkedvelői előadás. Hallomás szerint a szarvasi nőegylet f. é. Julius hó 1-én jétékonyecellü műkedvelői előadást rendez. A szereplők társadalmi életünk legműveltebb és legelőkelőbb köreiből tartoznak. A rendezéssel Gollán István valamint Pásztori urak van-

nak megbizva s így előre is meg vagyunk-győződve arról, hogy ezen előadás nemcsak anyagilag de erkölcsileg is várakozáson felüli sikert fog aratni.

— **Alagsövezés.** A képviselő testület városi mérnököt felhívta, hogy az ártézi kútból kifolyó felesleges víztömeg alagsövezés általi levezetésre nézve tervet és költségvetést készítsen.

Templomépítés. Megbízható forrásból jutott tudomásunkra, hogy az építendő ev luth. templom helye az ártézikut keleti oldalán levő (Menzer és Berger közti) téllón kilelölve. Az eziránti gyűlés jövő Julius hó 1-én d. e. az isteni tisztelet után történend. Tekintve azon körülményt, hogy jelzett tér a kívánalmaknak és igényeknek minden tekintetben megfelel, reméljük, hogy nevezett egyház hívei ezen kiváló jeles eszme mellett határozott támogató álláspontot fognak elfoglalni.

— **Jancsóvícs Péter** árvaszéki elnök ur az arvatügyi kezelést városunkban alaposan megvizsgálta. A vizsgálat eredmény minden tekintetben dicséretes volt.

— **Az építészeti** szakosztály tagjai ezennel értesítettnek, hogy f. hó 8-án d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Deutsch Arthur elnök Popjak György alelnök. Róhoska titkár.

— **Megszűnik a papirforint.** Minden felő parasztkodnak, hogy a kisebb papirpénzek, különösen pedig az egy forintosok igen csekély számban vannak forgalomban. Hát ez bizony nem valami véletlen dolog hanem tervszerű és szándékos eljárás. A kis bankjegyek, jobban mondva, a kis állami papirpénzek véglegesen kivonattak a forgalomból. Az e rongyolodott és megsemmisített pénzjegyek helyett nem fognak már újakat kiállítani. *Bejött az ezüst pénz.* Az ezüst forintosok már oly számmal kezdenek forgalomba jönni hogy szinte zavarba jön az ember, hogy mit csináljon velük ha ki nem akarja a zsebeit szakíttatni. Ez az átmeneti állapot bizonyára a legrosszabb. A közönség néhány forint kifizetésnél kénytelen átkutatni pénztárcáját hol a papirpénz van és zsebeit is, hol az ezüst pénz van míg valahogy összehozza a kívánt összeget. De hiába ezen már keresztül kell esnünk. A papirpénz ugy el fog tűnni hogy nem is fogunk emlékezni, hogy valaha az is volt. Csak attól félünk, hogy annak a helyét nem az arany foglalja el, hanem a mindenünnen kiszorított ezüst, a mi a forgalom szempontjából bizony nem lesz valami örvedetes dolog.

— **Járás őrmesterek.** A honvédelmi miniszter a jelenleg érvényben levő sorozási eljárás reformjával foglalkozik és pedig a közös hadügyminiszterrel egyetértve. Az újoncállítási előmunkálata, valamint a mozgósítás ellátása, a védőkelesek nyilvántartása a közigazgatási hatóságra nagyon terhes a mostani állapot szerint. A helyesebb, pontosabb és gyorsabb eljárás azt kívánja, hogy katonai organumok küldessenek ki polgári szolgálattételre. Irányadó körök azt vélik hogy minden vármegye központjára egy főtiszt és minden sorozó járásra egy altiszt tenne állandósítandó. Ez fokozná a katonaságnál a szolgálati kedvet és a katonai közigazgatás is jobb lenne.

— **Szegény Bercik Árpád** . . Szarvason f. hó 17-én jétékonyecellü műkedvelői előadás történt. Előadott „A paraszt kisasszony“ Bercik Árpád népsziműve. A közönség az „élvezetteljes“ estét 8 óra 30 perctől 11 óra 35 percig türelmesen, végigizzadta. A műkedvelők igyekeztek ugyan szerepüknek megfelelni, de ezen törekvés egészben csakis Petritz József és Pollak Béla uraknak sikerült, kik a látszólagos lehangoltság és kedvtelenség dacára is fáradoztak a még megmáthető erkölcsi sikert megmenteni. A műkedvelői jóindulatot figyelembe véve valamint súlyt fektetve azon körülményre, hogy műkedvelői tehetség és szinpadí alakítás közt éles válaszfal nem emelhető, a játéokra vonatkozólag a legenyhébb kritikát gyakoroljuk amennyiben ezen tényezőre hely-zúke miatt nem is reflektálunk. Pátyol Gergely „kitűnő“ hangulatában a legszebb dallamokra fátyolt borított s azokról teljesen megfelledekezett. Különbben ezen fátyolborított csekély feledékenységgért fogadják köszönetünket. Kohn J. k. a. hangja bár kellemes — az ének hatásának különbben azon körülmény néni leg ártott, hogy ahöz férfihez illő gesztust használt. A rendezés azonban elég rendetlenül volt rendezve. A szarvasi közönség bir annyi műértelemmel, hogy egy szindarab furcsa fogyatkozásait észreveggye, bizonyítja ezt legjobban az elhangzott és nem éppen dicséretes tntzés nyilvántások. A hosszú süneteket bizonyára nem a szerepekbetanulása idézte elő — erről teljesen meg vagyunk győződve — hanem valószínűleg azon körülmény, hogy a díszítéshez szükséges kellékek nem voltak előkészítve. Özv. Ganczöl Jánosné (Lévay Ida k. a.) még a szükséges nyugtáról is megfelledekezett és így a rendező ur tájékozottságának valamint körültekintésének köszönhető, hogy a legérdekesebb lélektaní jelenet egy harmad rendű vándor komédiási színezetet nyert, mert a már akkor zavarban jött Kohn Janka k. a. a nyugta szövegét a levegőből olvasta le. Pátyol

Gergelyen a „bekebelezett bátorság“ félremagyarázhatatlan jelei annyira mutatkoztak, hogy kötelessége lett volna a rendezőnek őt a közönség előtt valamely ürügy alatt kimenteni s legrosszabb esetben az előadást elhalasztani. A közönségre nézve nem elég az anyagi siker, a közönség némi erkölcsi sikert is követel — követeli pedig jogosan. Ezuttal van még egy szerény megjegyzésünk. A sajtó képviselői mindennemű színelőadáshoz tiszteletjegyet nyerne. Ezen eljárás nem rendezői szivességen, szeszélyen, okon — vagy ellen-szenven, hanem kizárólag rendezői kötelességen alapul. Jelzett jegyek kiadása azonban megtagadtatott. Hogy ki indítványozta ezuttal ezen „bűbajos“ eljárást azt most nem kutatjuk, de hogy Szarvason sem nyer ezen csudabogaras elv csiraképes talajt, arról a rendező ur meg lehet győződve. Ezen körülményre azonban még vissza fogunk térni. Mi a legszigorubb objektivitással s minden sértési avagy személyeskedési szándék nélkül mondtuk el véleményünket, de emellett igen de igen tágas tért engedünk a kíméletnek is. Az anyagi sikert nem közölhetjük mivel a részletes költségkimutatást eddig elé meg nem kaptuk. Golián Soma jegyző ur az utolsó percben lett a rendező gyámoltására valamint a díszítésre felkérve, s kizárólag neki köszönhető, hogy ezen előadás teljes erkölcsi kudarcot nem vallott.

Hogy a falu megértse. Békésnegye egy kis falujában kidobolja a kisbíró: Ezennel közhírré tétetik, hogy a sötétség beálltával ezentul minden szekerren lámpást kell gyújtani. A sötétség pediglen akkor áll be, ha az utcai lámpásokat meggyújtják.

Csoda Aur tanár roppant lévvel magyarázza a történelmet. A kicsikék nagy figyelemmel csüggnek ajakán és lélekszakadva, tátott szájacskával bámulnak a tanár urra, a ki olyan szépeket tud mondani a terofilaci hősről, vagy a soha sem hazudó Epaminondásról. A gyermekek mindent megértettek, csak az nem megye-hogy a fejcskékükbe, hogy születet Nagy Sándor 356-ban vagyis az ő fogalmuk szerint 38 évve 1 születése előtt! — A tanár ur hiába beszélt Krisztus előtti és utáni időszámításról, végre egészen belefárad a magyarázataiba és kétségbeesve tovább akar haladni azelőadásban, mikor a tiz éves Irénke hirtelen föltartja két ujját és jelentkezik!

— Én tudom.

— Az bizonyosan úgy lesz, mint mamával megvélem! — csacsog a kicsike.

— Hogy-hogv? — csodálkozik a tanár.

Hát ugy, én nem tudom hány éves a mama ő, minden esztendőben egy évvel fiatalabb lesz, és megőregebb ugy, hogz nemsokára én leszek az ő mamája

Szerkesztői üzenet

R. K. B.-Csaba. Mindaddig — semlegesek maradjunk. — Ha az illető kívánja jól van, megmérkőzünk saját rendszerünk szerint. — Dehogy félünk? kitől, miért? Majd megvállik! Felelős szerkesztőnk jelzett napon itthon lesz, sziveskedjek kocsijával hozzá hajtani.

Bolond gomba*

Szarvas-Bánréve-Velence!

Kérlek — mondá egy naiv bakfis titokteljesen — idősebb barátónjéhez — hogyan is kezdődik az a férjhezmenés?! —

Oh a férjhezmenés felelé Emilia felsőhajtva! — (ki mar némi routinnal bír e téren) nagyon egyszerűen edesem!

Találkozol — teszem fel — gyakran egy csinos fiatal emberrel az utcán mondjuk mindennap egy bizonyos órában. — Ő kezdetben csak bővebben szemügyre veszmajd, visszanéz — később már el is pirul — egyszerre ezután bátorságot vesz magának és félénken megemeli kalapját — te persze szivélyes fejbólintással vesszonozd e köszöntést — de mosoly nélkül, — s ekkor oly különös érzés fog el hisz tudod már!

Ez így ismétlődik egy bizonyos ideig, miglen egy szép nap délelőtti óráiban, egy névjegygel állít be.

A szobaleány és jelenti, hogy egy feketében öltözött ur vár az előszobában! — Édes anyád erre kissé zavarba jön és az ajtófelé kiáltja — „szabad“ s képzeld ki lép be ekkor? hát az a bizonyos fiatal ember! Te erre természetesen elpiulsz. Ő habozva nevét ismétli — helyet foglal, megkezdődik a discursuselőbb az esős időről — később Wekerléről — majd a divat

*) Kés őljük, hogy öntől megszabaduljunk. Reméljük hogy kijezandók. Ilyen ostobaság csak németnek való. Szerk.

képezi a beszéd tárgyát — mig egy alkalmas pillanatban anyád távozásra int — erre azonban jól figyelj — mert ez fontos távozás! — Te ekkor némi kifogással mentegetőzve, bocsánatot kérsz és őket magukra hagyod — az ajtóban azonban állva maradsz és hallgatózól mindaddig migk. anyád újból vissza nem hív a — a fiatal ember ezután ömlengve bucsút vesz, s távozik te közönyösen kezdet nyujtasz neki — az előszobáig kíséred — s végzed tovább napi dolgaid mintha mi sem történt volna.

Ekközben hazajön édes atyád — s szüleid titolozatosan a mellékszobába vonulnak — most újból hallgatózól, délután nagy levélírás követi ezt — varronót hivatják — libákat vágatnak — harmadnap jön egy express levél, — s ekkor édes anyád könnyezve tudomásodra hozza hogy mennyasszony vagy — te a szokás kedvéért szintén sírsz — de nem sokáig — és ime készen van az első krach!

Ezt néhány nap múlva eljegyzés követi — melyen a vőlegénnyel brunderschaftot iszol — perdu leszesz a familiával is — ezt így hozza a sors magával! Ő, nevezzünk Gyulának egy csókot lopni vágyakozik, de te tettesd magad mintha tiltakoznál ez ellen — persze azért nyujts csak alkalmat Gyulának a tolvajkodásra — mert ezt így hozza a sors magával!

No most a lakadalom napja lesz kitűzve — mely egy kis epesztő szünet után el is érkezik — Gyula akkor frakkban hozatok jön — te fehér crepp ruhát és egy guirlandes babérkoszorút öltöz magadra, édes anyád ellát az utolsó anyai tanácsokkal — az oltár elé visznek — egy kicsit ájuldozol — aztán mindeure igent mondasz — gratulációk jönnek — megható bucsuzások közepette Gyulával kocsira ülsz — a vasúthoz hajtattok — Ő két gyorsvonatú jegyet vesz Velencébe — harmadnap reggelén odaérkezel — és tessék már asszony is vagy!

Oh hát ilyen gyorsvonattal megy az egész! (mondá sohajtozva Czélia!) Istenem az a szegény Gyula!

Erre a naiv párbeszédre emlékeztettek a mult napokban a fényes fogatok — fehér nyakkendők — frakkok, klakkok — csokrok stb.

Rég nem vülék már ugyis a szarvasi templomban — s még régebben voltam egy szép leány menyegzőjének szarvason szemtanúja — gondolám sodorjon az ár a kíváncsi tömkeleggel engem is a zsinagógába.

A templom küszöbén egy ismerős hölgyet pillanték meg. Ő látszólag zavarba jött, s habozva megszólított!

Ah ugyebár Ön az izé úr Bécsből! Hivatalnok Igen is szép nagysám felelém, hát már fel sem ismer?

Oh dehogy — hebegé — hanem izé — úgy meg-nőtt — aztán izé már azóta én is megnöttem — megtalán ön nem is emlékszik már arra az izére . . . pedig milyen jó izébe voltunk akkor!

Társalgásunkat egy csengő hang szakati félbe Szervusz Elza! Elza Elza tünödöm magamban, hisz ettől Sándor barátom a télen tiszteletet is hozott.

Jónapot Elza kisasszony!

Jó napot felelé halkán — bizony nem is tudom kihez legyen szerencsém!

Nem ismer — úgy ezer bocsánat — de ismeretlent akkor ne tiszteltessen másszor nagysám!

Oh hát az a szentelen Sándor átadta? pedig — pedig — csak tréfából biztam meg, s azt hittem, hogy el is felejté mondá pirult arccal!

Oh hát akkor felejtük el mi is egymást mondám — ha csupán tréfa volt . . .!

Dehogy! hisz most már egész élénken emlékszem Önre! hogy van — hogy van mondja csak kérem . . .!

Egyszerre általános suttogás — a násznép érkezett meg — a világos Toilettek corilopsis du Japonnal áraszták el a helyiséget, s a kántor látszólag hirtelen felüdül szunyadozásából e kabitó illat hatása alatt!

Kezdetét veszi az ünnepélyes kritika — s egy mellettem álló habitue odaszól barátjához: Te hogy tetszik az a creolszinü hölgy! Mboch Csekélység! felelé emez yhlegmával; ilyent már Szt-Andráson is láttam . . .! Te — de nézd meg csak jobban és gondolj hozzá kétszáz ezer firt hozományt . . .!

Úgy!! Az első pillanatban oly igénytelennek tünt fel, de csak most látom mily angyal — igazán elragadó! És mond csak az összeg le van már részére téve!

Azt hiszem! De kérlek ha hiányzik is valami belőle, kétszáz ezer forint elvisei egykis levonást is . . .

Hát az a kövér madonna a hogy tetszik avval a mázsa ékszerrel a nyakán kérdé újból?

Patent egy darab Istenücsse — a zálogházba elvinném — mit gondolsz milyen jó medium volna ez ügy elseje előtt.

Hadd el kérlek — mondja az előbbi, hisz az ékszeréről ugyanazt tartják a mit a szép fogsorairól Ez is hamis, az is hamis!

Nézd a azt a gigerlit kérek, az ugy látszik — előbb vette meg a Cilindert azután nyiratkozott!

Dehogy kérlek az a jövőre számít, a feje lesz még nagyobb — a Cylinder soha!

Ezalatt egy tüzes szempár csillogott ki a menyegzetről, még mindig oly szép — az a pici piros kis ajak még mindig oly kedvesen csacsog — és mily boldog mosoly vonul végig szende sápadt arcán, mintha a pihegő kebel a crem derék allatt soha sem sajogua — pedig — pedig sokszor eldudolja — minek is van sziv — s abban szerelem . . .!

Megkezdődött az aktus amitt a menyasszony, alabastromszerü arcán mély mély megnyugvás honol — s susogva leng át az általános elragadtatás „milyen szende“! A pap előbb ájtatosan, majd lendülettel idézi a törvény rituális hagyományait — egy egy köny ered meg a környezet szemében — a bor megizlettett elhangzott az igen — s két egybeolvadt sziv heves dobogása visszahangzik az Orgiákon.

Tehát megint egy párral több Velencében.

Fridolin.

Vasuti menetrend:

Érvényes 1893. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr

7415. sz. v. 7411. v. 7413.

Szarvas indul: 3:45 éjjel 9:33 d. e. 1:55 d. u.
Mező-Túr érk: 4:35 „ 10:19 „ 2:41 „

Mezőtúr-Szarvas,

7416. v. 7412. v. 7414. v

Mező-Túr indul: 7:47 d. e. 12:35 d. u. 4:58 d. u.
Szarvas érk: 8:33 „ 1:21 „ 5:44 „

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.

Arad ind: 8:20 d. e. 1:25 d. e. 9:45 este
Csaba érk: 9:20 „ 12:58 d. u. 11:30 „
„ ind: 9:25 „ 1:23 d. u. 11:45 éjjel
Mező-Túr érk: 10:29 „ 2:51 „ 1:29 „
„ ind: 10:30 „ 2:59 „ 1:33 „
Szolnok érk: 11:15 „ 4:05 „ 2:45 „
„ ind: 11:22 „ 4:20 „ 3:00 „
Budapest érk: 1:20 d. u. 7:25 este 6:30 reggel
Budapest-Arad.

602. gy. 604. sz. 606. sz.

Budapest ind: 1:55 d. u. 10:00 este d. e. 1:3
Szolnok érk: 3:53 „ 11:04 „ 1:07 éjjel
„ ind: 4:02 „ 11:14 „ 1:37 „
Mező-Túr érk: 4:47 „ 12:18 „ 2:46 „
„ ind: 4:48 „ 12:25 „ 2:49 „
Csaba érk: 5:52 „ 1:53 „ 4:17 „
„ ind: 5:57 „ 1:13 „ 4:37 „
Arad érk: 6:57 este 3:30 „ 6:30 reggel

(Érvényes 1893. november 25-től.)

Szarvas-Mezőhegyes.

Szarvas ind. reggel 4:10 p. d. u.
Csabacsüd „ „ 4:34 p. — — —
Kis-Szénás „ „ 5:18 p. d. u. 2:45 p
N.-Szénás „ „ 5:44 p. d. u. 3:25 p
Oroszáza „ „ 6:27 p. d. u. 4:13 p
Tót-Komlós „ „ 7:05 d. d. u. 11 p
Ambrózfalva „ „ 7:30 „ — — —
Pitvaros „ „ 7:55 „ — — —
Mezőhegyesre érk. „ „ 8:10 „ — — —

Mezőhegyes-Szarvas

Mezőhegyes ind. délelőtt 9:34 p. este 7:05 p
Pitvaros „ „ 9:54 p. este 7:24 p
Ambrózfalva „ „ 10:07 p. este 7:37 p
Tót-Komlós „ „ 10:30 p. este 8:— p
Kardoskut „ „ 10:56 p. este 8:28 p
Oroszáza „ „ 11:60 p. este 8:50 p
N.-Szénás „ „ 12:19 p. — — —
Kis-Szénás „ „ 12:28 p. — — —
Szarvasra érk. „ „ 1:42 p. — — —

Felelős szerkesztő: DEUTSCH ARTHUR.

Kiadó és laptulajdonos: SÁMUEL A.

ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS

— a —

Tarnóczy tűzoltószerszám- és gépgyár-részvénytársaság ujjonnan kibocsájtott részvényeire.

A Tarnóczyi tűzoltószerszám- és gépgyár részvénytársaság, mely 1891. év óta áll fenn és eddigelé 500,000 forint alaptőkéje után az alapszabályszerű leírások és tartalékalapjának megfelelő dotációja mellett részvényeseinek évenként 6 forint osztalékot fizetett, mi 6 % kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésén elhatározta, hogy jövőre tűzi fecskeendők tűzoltószerszámok, sárgaréz-, réz-, aczélaruk gyártásán, továbbá víz-, gáz és villamvezetékek berendezésén és szakmájába tartozó melléküzletek folytatásán kívül gazdasági valamint szerző- és munkagépeknek nagybani gyárgyását a vállalat munkakörébe felveendi és gyári telepén egy nagy vasöntődét is állít fel.

E czélből az alaptőkének két millió forintba felemelése közgyűlésileg elhatároztatván, az ujonnan kibocsájtandó 15,000 darab 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírás hirdettetik következőfeltételek mellett:

1. A 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsájtási ára részvényenkint 100 forintban határozatik meg, melyből részvényenkint 10 forint a tartalékalapra fordítatik.

2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. é. június 26-ig bezárólag a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken részvényenkint 30 forint fizetendő.

3. A további befizetések ugyancsak a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszközözendők:

- a) 1894. augusztus 1-én részvényenkint 30 forint,
- b) 1894. szeptember 1-én " 25 "
- c) 1894. október 1-én " 25 "

A befizetésekről ideiglenes tértvények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicseréltetni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyancsak 110 forint kibocsájtási árban és a fenti feltételek mellett egy-egy újabb részvényre tarthatnak igényt, de kötelesek e részbeni elővételi jogukat 1894. évi június hó 27-ig bezárólag gyakorolni és e czélből részvényeiket a folyó szelvényekkel együtt lebélyegzés végett a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztárnál a fenti határnapig bemutatni, mert ellenesetben e részbeni joguktól elesnek és a fennmaradó részvények az új aláíróknak adatkak ki. Az új részvényesek az 1894-ik évi osztalékban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

5. A részvényaláírás zárhatáridejéül 1894. június hó 26-ik napja tűzetik ki.

6. Tuljegyzés esetén az igazgatóság fentartja magának a jogot a feles aláírások tetszés szerinti leszállítására.

Ezen feltételek értelmében kibocsájtott részvényekre 1894. évi június hó 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., és 26-án jegyezni és egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapesten, a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál, Budapesten, Üllői-ut 2. sz.

a szarvasi pénzügyintézetek útján

Kelt Budapesten, 1894. évi június hóban.

A Tarnóczy tűzoltószerszám- és gépgyár-részvénytársaság:

Dr. Rosenberg Gyula s. k.

ügyvéd, mint jegyző.

Kossuth Ferencz s. k.

elnök.